

РАХУНКОВА ПАЛАТА

РІШЕННЯ

від 25 червня 2019 року № 14-3

м. Київ

Про розгляд Звіту про результати аудиту ефективності використання бюджетних коштів на забезпечення діяльності Вищої кваліфікаційної комісії суддів України

Відповідно до статті 98 Конституції України, статей 7, 25, 26, 35 і 36 Закону України від 02.07.2015 № 576 «Про Рахункову палату» розглянуто Звіт про результати аудиту ефективності використання бюджетних коштів на забезпечення діяльності Вищої кваліфікаційної комісії суддів України. За підсумками розгляду Рахункова палата

ВСТАНОВИЛА:

1. Результати проведеного аудиту засвідчили, що виділені з Державного бюджету України протягом 2017 – I кварталу 2019 років асигнування (357670,5 тис. грн) забезпечили потребу у фінансових ресурсах для виконання Вищою кваліфікаційною комісією суддів України (далі – Комісія) визначених законодавством повноважень.

Разом із тим недостатній внутрішній контроль, неефективні управлінські рішення та відсутність передбачених законодавством розпорядчих документів головного розпорядника бюджетних коштів та інші негативні фактори призвели до неекономного, нерезультативного та з порушенням законодавства використання коштів і майна в загальній сумі – 3481,1 тис. грн, з них:

– 2843,5 тис. грн – з недотриманням вимог частини третьої статті 51 Бюджетного кодексу України від 08.07.2010 № 2456 здійснено видатків на комунальні послуги за відсутності затверджених головним розпорядником в установленому порядку лімітів споживання;

– 587,5 тис. грн – невикористання відкритих асигнувань у 2017 році;

– 47,9 тис. грн – нерезультативне використання коштів та нематеріальних активів внаслідок тривалого невикористання в поточній діяльності майна;

– 2,21 тис. грн – неекономне використання на оплату завищеної вартості робіт з капітального ремонту в результаті неналежного технічного нагляду.

2. Нормативно-правова база визначає статус Комісії та наділяє її розширеним спектром повноважень для реалізації судової реформи щодо формування доброчесного суддівського корпусу. Водночас аудитом визначено ряд ризиків нормативно-правового та організаційного характеру щодо незадоволення потреб системи правосуддя існуючим резервом кандидатів на посаду судді, зокрема через відсутність затвердженої кількості суддів у судах першої інстанції, неефективне використання міжнародної технічної допомоги, сповільнення верифікації інформації Вищою радою правосуддя (далі – ВРП) та Державною судовою адміністрацією України (далі – ДСА України) в результаті незапровадження Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи (далі – ЄСІТС).

Зокрема, чинне законодавство не встановлює граничного терміну для розгляду ВРП подань Комісії про звільнення судді з причин невідповідності займаній посаді за критеріями компетентності, професійної етики або доброчесності, що створює відповідні корупційні ризики внаслідок можливості затягування ВРП процесу розгляду подань Комісії та, в свою чергу, до зростання соціальної напруги і недовіри до судової системи в цілому. ВРП не прийнято рішення про звільнення 49 суддів, подання щодо яких Комісією направлені протягом 2018 року.

Правові підстави формування державного замовлення на професійну підготовку кандидатів на посаду судді (стаття 93 Закону України від 02.06.2016 № 1402 «Про судоустрій і статус суддів» (далі – Закон № 1402) не узгоджуються із законодавством у сфері державного замовлення.

Водночас норми статей 70, 72, 74, 77, 78, 105 Закону № 1402 передбачають проходження кандидатами на посаду суддів спеціальної підготовки в Національній школі суддів України і не узгоджуються зі статтею 93 цього ж Закону, де використано термін «професійна підготовка», що потребує відповідного правового врегулювання.

3. Аудитом встановлені окремі недоліки та порушення під час формування та виконання паспортів бюджетної програми за КПКВК 0501020.

Зокрема, результативні показники паспортів цієї бюджетної програми у 2017–2019 роках не в повній мірі висвітлювали кількісні та якісні характеристики результатів реалізації напряму використання бюджетних коштів щодо забезпечення виконання функцій та завдань Комісії, що не сприяло досягненню стратегічної цілі бюджетної програми з формування ефективної системи правосуддя та підвищення якості правосуддя за належної взаємодії органів судової системи, зокрема ВРП, Комісії та ДСА України з питань удосконалення кадрового планування в системі правосуддя.

4. Встановлені окремі факти порушення вимог Порядку застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі, затвердженого наказом Мінфіну від 29.12.2015 № 1219 (далі – Порядок № 1219), внаслідок неправильного відображення вартості нематеріальних активів у позабалансовому обліку, а саме, Комісією завищена на 11067,1 тис. грн вартість основних засобів. Зазначене призвело до викривлення даних річної фінансової звітності за 2017–2018 роки, зокрема, ф. № 5-дс «Примітки до річної фінансової звітності».

Аналогічно внаслідок заниження первісної вартості та неоприбуткування багаторічних насаджень Комісією допущено викривлення даних річної фінансової звітності на загальну суму 16,8 тис. гривень.

Аудитом також виявлено необліковану на балансі будівлю площею 118,39 м², яка не передана в оперативне управління Комісії, але знаходиться на земельній ділянці, що перебуває у її користуванні.

5. Здійснені Комісією електронні закупівлі позитивно вплинули на економію бюджетних коштів. Внаслідок проведених протягом 2017 – I кварталу 2019 років процедур відкритих торгів при придбанні запланованих обсягів товарів/робіт/послуг було зекономлено 1954,3 тис. грн, проведені допорогові закупівлі з використанням електронної системи закупівель ProZorro зекономили 216,4 тис. гривень.

Водночас встановлено, що Комісії, як державному органу, не належать майнові права та права інтелектуальної власності на продукт програмного забезпечення для розширення функціональних можливостей підсистем «Іспит» та «Електронний кабінет судді та кандидата на посаду судді», що фактично унеможливує проведення відкритих процедур закупівель з метою підтримки програмного продукту в умовах конкурентного середовища та несе ризики неекономного використання бюджетних коштів на придбання послуг з постачання, створення або технічної підтримки програмного забезпечення.

6. Комісія забезпечила виконання рекомендацій, наданих Рахунковою палатою за результатами попереднього аудиту. Водночас вжиття заходів щодо забезпечення площами, з метою створення умов для підвищення ефективності та продуктивності діяльності членів та працівників секретаріату Комісії, очікуваного результату не дали і питання залишилося актуальним.

7. Речові права на будівлю, в якій розташована Комісія, не зареєстровані відповідно до вимог статті 4 розділу I Закону України від 01.07.2004 № 1952 «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень».

Нежитловий будинок площею 6082,8 м² експлуатується Комісією невведеним в експлуатацію, незважаючи на заборону такої експлуатації частиною восьмою статті 39 Закону України від 17.02.2011 № 3038 «Про регулювання містобудівної діяльності».

Доступність приміщення Комісії для маломобільних груп населення за окремими показниками не відповідає нормам ДБН 8.2.2 –17:2006.

8. Аудитом встановлено, що з незалежних від Комісії причин (функціонування Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи забезпечує ДСА України) виконання одного з ключових заходів судової реформи – впровадження повноцінних електронних систем не забезпечено, зокрема, не запроваджена автоматизована система обліку вакантних посад суддів та ведення суддівського досьє як складова частина Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи.

9. Система внутрішнього контролю та облікова політика визначена локальними нормативними актами Комісії і забезпечує надання керівництву Комісії неупередженої, оперативної інформації для подальшого прийняття відповідних управлінських рішень.

Водночас результати проведеного контрольного заходу у Комісії засвідчують необхідність посилення внутрішнього контролю за моніторингом

інформації, що надається головному розпоряднику коштів для формування показників паспорта бюджетної програми, обліком необоротних активів, використанням коштів на капітальні видатки. Потребує активізації діяльності відділ внутрішнього аудиту щодо проведення контрольних заходів.

За результатами обговорення та на підставі викладеного Рахункова палата

В И Р І Ш И Л А:

1. Звіт про результати аудиту ефективності використання бюджетних коштів на забезпечення діяльності Вищої кваліфікаційної комісії суддів України затвердити.

2. Про результати аудиту ефективності використання Комісією бюджетних коштів на забезпечення діяльності поінформувати **Верховну Раду України**.

3. Надіслати відомості у формі рішення Рахункової палати **Кабінету Міністрів України** з рекомендацією внести зміни до Порядку залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15.02.2002 №153, в частині включення Комісії до переліку бенефіціарів, як це визначено статтею 93 Закону № 1402.

4. Рішення Рахункової палати та Звіт про результати аудиту надіслати **Вищій кваліфікаційній комісії суддів України** та рекомендувати:

– ініціювати перед Комітетом Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя внесення змін до законодавства у сфері державного замовлення та освіти, в частині поширення його дії на спеціальну підготовку кандидатів на посаду судді з метою його кореспондування із Законом № 1402, а також розгляд питання внесення змін до Закону № 1402 з метою узгодження норм статей 70, 72, 74, 77, 78, 105 зі статтею 93 цього Закону;

– вжити заходів щодо усунення виявлених недоліків і порушень та запобігання їм надалі, при здійсненні обліку необоротних активів дотримуватись Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку в державному секторі 121 «Основні засоби», затвердженого наказом Мінфіну від 12.10.2010 №1202, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 01.11.2010 за №1017/18312, Порядку №1219 та враховувати положення Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку основних засобів суб'єктів державного сектору, затверджених наказом Мінфіну від 23.01.2015 №11;

– вжити заходів щодо введення в експлуатацію будівлі Комісії (площею 6082,8 м²) відповідно до статті 39 Закону України від 17.02.2011 №3038 «Про регулювання містобудівної діяльності», зареєструвати речові права на майно Комісії відповідно до вимог статті 4 розділу I Закону України від 01.07.2004 №1952 «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень»;

– спільно з ДСА України вжити заходів щодо передання в оперативне управління Комісії в установленому законодавством порядку одноповерхової цегляної будівлі площею 118,39 м², розташованої на земельній ділянці Комісії;

– вжити заходи щодо забезпечення доступності приміщень Комісії для маломобільних груп населення;

– розглянути питання щодо розроблення та погодження з ПАТ «ДТЕК Київські електромережі» проекту зовнішніх кабельних мереж від головного корпусу до трансформаторської підстанції 988, комплектації вузлів обліку в постійних розподільчих щитах головного корпусу та внесення змін до «Акта розміщування балансової належності електромереж та експлуатаційної відповідальності сторін» з метою підключення приміщень головного корпусу Комісії до електромережі за постійною схемою;

– вжити заходів щодо забезпечення послуг з водопостачання та водовідведення за постійною схемою;

– запровадити здійснення аналізу та контролю за заходами з енергозбереження на підставі натуральних показників;

– для зменшення існуючих функціональних ризиків і з метою їх уникнення досягти незалежності від сторонніх організацій щодо забезпечення Комісії комп'ютерною технікою;

– розглянути питання пошуку можливостей отримання Комісією від ТОВ «Айкюжн ІТ» майнових прав на програмний продукт;

– посилити внутрішній контроль за використанням бюджетних коштів на проведення ремонтів приміщень та обліком необоротних активів.

5. Про результати аудиту поінформувати ДСА України та рекомендувати:

– з метою забезпечення оптимізації механізму виконання Комісією повноважень вжити дієвих заходів щодо запровадження ЄСІТС з відповідними системами обліку вакантних посад суддів та ведення суддівського досьє;

– під час формування бюджетного запиту та паспорта бюджетної програми дотримуватися Загальних вимог до визначення результативних показників бюджетних програм, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 10.12.2010 № 1536 (у редакції наказу Міністерства фінансів України від 15.06.2015 № 553), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 27.12.2010 за № 1353/18648, з метою визначення результативних показників, що характеризують напрям використання бюджетних коштів на забезпечення виконання функцій та завдань Комісії з питань удосконалення кадрового планування в системі правосуддя;

– визначити за погодженням з ВРП обґрунтовану кількість суддів окружних адміністративних та господарських судів;

– встановлювати Комісії обґрунтовані ліміти споживання енергоносіїв відповідно до частини третьої статті 51 Бюджетного кодексу України;

– здійснювати з оптимальною періодичністю та послідовністю планування внутрішніх аудитів у підзвітних установах, забезпечити проведення внутрішніх аудитів ефективності використання коштів у Комісії.

6. Оприлюднити Звіт, рішення Рахункової палати, і результати його розгляду об'єктом контролю на офіційному веб-сайті установи.

7. Контроль за виконанням цього рішення покласти на члена Рахункової палати Яременка О. С.

Голова Рахункової палати

6
В. В. Пацкан